

STAN AKTUALNY I PERSPEKTYWY ROZWOJU POLSKIEGO PRAWA SPÓŁDZIELCZEGO

Streszczenie

Artykuł omawia aktualny stan, zagrożenia legislacyjne związane z przygotowaniem przyszłej polskiej ustawy spółdzielczej oraz wybrane propozycje legislacyjne. Stan prawny dotyczący polskich spółdzielni jest niezadowolający. Wadliwe są podstawowe założenia, struktura oraz treść przepisów, które cechują się archaicznością i szczątkowością.

Uchwalenie nowej ustawy o spółdzielniach nie rozwiąże problemów, jeżeli nowa ustawa przyjmie w istocie postać nowelizacji obowiązujących przepisów. Kolejne niebezpieczeństwo może wynikać z wadliwego określenia istoty i miejsca spółdzielni w społecznej gospodarce rynkowej.

Przyszła ustawa o spółdzielniach powinna być ograniczona do zagadnień ogólnych, które dotyczą każdej spółdzielni. Ustawy szczegółowe powinny regulować poszczególne spółdzielnie, np. spółdzielnie kredytowe. Ustawa powinna gwarantować szeroką swobodę statutową. Bardzo ważne jest precyzyjne, ale jednocześnie obszerne określenie celu spółdzielni. Dobrym przykładem może tu być definicja zaczerpnięta z fińskiej ustawy spółdzielczej w brzmieniu: celem spółdzielni jest wspieranie interesów gospodarczych lub zawodowych swoich członków przez prowadzenie przedsiębiorstwa, w ramach którego członkowie korzystają z usług dostarczanych przez spółdzielnię lub usług, które spółdzielnia organizuje, aranżuje bezpośrednio lub pośrednio lub inny sposób. Przyszła regulacja nie powinna ograniczać przystępowania spółdzielni do spółek handlowych w charakterze członka.

Zachodzi proces zacierania się różnic między osobami prawnymi i dotyczy to także spółdzielnie. Dlatego powinny one przejmować w pewnym stopniu rozwiązania typowe dla spółek handlowych, np. zbywalność udziałów.

Słowa kluczowe: spółdzielnia; reforma prawa spółdzielczego; cel spółdzielni; uczestnictwo spółdzielni w spółce; spółdzielnie rolnicze; kapitały spółdzielcze

CURRENT STATUS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF POLISH COOPERATIVE LAW

Summary

The article discusses the current state, legislative threats related to the preparation of the future Polish cooperative act and selected legislative proposals. The legal status of Polish cooperatives is unsatisfactory. The basic assumptions, structure and content of regulations that are archaic and residual are defective.

A new cooperative law will not solve the problem, if the new law actually accepts the amendment of the existing legislation. Another danger may be due to defective definition of the essence and place of the cooperative in the social market economy.

The forthcoming cooperative act should be limited to general issues that apply to each cooperative. Specific laws should regulate individual cooperatives, eg. credit cooperatives. The law should guarantee broad statutory freedom.

It is very important to have a precise, but at the same time, a comprehensive definition of the purpose of the cooperative. A good example may be the definition taken from the Finnish cooperative law, which reads: “The purpose of a co-operative shall be to promote the economic and business activities of its members by means of the pursuit of economic activity where the members make use of the services provided By co-operative or services that cooperative arranges through a subsidiary or otherwise”. Future regulation should not limit the access of cooperatives to trading companies as a member.

There is a process of blurring differences between legal entities, and this also applies cooperatives. Therefore, they should take over to some extent the solutions from typical commercial companies, such as the transferability of shares.

Key words: cooperative; co-operative law reform; co-operative purpose; cooperative participation in the company; agricultural co-operatives; co-operative capital